Dosarul nr.2rc-267/23 Prima instanță jud. Tricolici Diana
(2-23086573-02-2rc-01082023)

D E C I Z I E

07 decembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
În componenţa sa:
Președintele completului, judecătorul Nelea Budăi
Judecătorii Ion Țurcan şi Iurie Cotruţă

Examinînd fără participarea părților recursul declarat de avocatul Tanase Oleg în interesele ÎCS„Top Sop StudioModerna”SRL împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 23 iunie 2023, emisă în cauza civilă nr. 2c-1553/2023, prin care s-a refuzat în primirea cererii depuse de ÎCS„Top Sop StudioModerna”SRL de chemare în judecată a OOO„StudioModerna” privind încasarea datoriei, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor Iurie Cotruță, a

c o n s t a t a t :

La 14 iunie 2023, ÎCS „Top Shop StudioModerna” SRL a depus cerere de chemare în judecată OOO „StudioModerna” privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru emisă la 23 iunie 2023, s-a refuzat primirea cererii de chemare în judecată înaintată de ÎCS „Top Shop StudioModerna” SRL către OOO „StudioModerna” privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a explicat că refuzul de a primi cererea de chemare în judecată exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 05 iulie 2023, avocatul Oleg Tănase în interesele ÎCS„Top Sop StudioModerna”SRL a contestat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 23 iunie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei la rejudecare (f.d.97-99).

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Dat fiind faptul că încheierea a fost emisă la 23 iunie 2023, iar cererea de recurs a fost înregistrată la 05 iulie 2023, astfel Colegiul constată că cererea de recurs a fost depusă în termen.

În motivarea recursului, a indicat că Instanța de fond la emiterea încheierii nu a făcut diferență între locul aflării beneficiarilor serviciilor de telefonie (call center1) și locul prestării serviciului/executării obligațiilor contractuale.

Menționează recurenta că având call center la adresa de sediu primește apelurile de telefon de la eventualii cumpărători, oferă informația solicitată, care *ipso facto* este reflectată în pct.1 al Contractului din 01.10.2019 – acestea fiind elemente care se circumscriu la criteriul locului executării obligațiilor contractuale. În timp ce beneficiari și solicitanți de informații furnizate de recurentă, inclusiv care apelează recurenta în Republica Moldova sunt alte persoane decât intimata, în calitate de debitor. Or, recurenta nu a formulat acțiune către beneficiarii informației furnizate de call center al ÎCS „Top Shop StudioModerna" SRL, ci către intimată căreia i-a profitat serviciile recurentei. Această stare de fapt a fost percepută eronat de către judecătorul de prim rang.

Consideră denaturată interpretarea instanței referitor la locului executării contractului, ce a fost confundat cu locul aflării beneficiarilor informației furnizate de către recurentă.

Conform pct.1 din Contract, obiectul acestuia l-a constituit prestarea de către angajații ÎCS „Top Shop Studio Moderna" SRL a serviciilor de call center privind vânzarea de produse către clienții OOO „Studio Moderna". Realizarea obiectului contractual prin prestarea serviciilor de call center s-a realizat la adresa recurentei, unde se află angajații/personalul ÎCS „Top Shop Studio Moderna" SRL ce au fost implicați în îndeplinirea obiectului contractului și de unde, propriu-zis, s-a executat contractul dintre recurentă și intimată. Chiar dacă instanța de judecată a recurs la interpretarea defavorabilă a contractului, din dispoziția legală a art.859 Cod civil (redacția actuală), corespondent cu art. art.573 Cod civil (redacția anterioară), se prevede că dacă locul executării nu este determinat sau nu rezultă din natura obligaţiei, executarea urmează a fi efectuată la domiciliul sau sediul creditorului la momentul naşterii obligaţiei – în cazul obligaţiei pecuniare.

Din aceste texte de lege, raportate la contractul părților rezultă că locul de executare a obligațiilor contractuale este la sediul creditorului, în calitate procesuală de recurent/reclamant, materializate prin prestarea serviciilor de call center.

Prin urmare, recurenta este îndreptățită de a formula acțiune la instanța de la locul executării contractului, conform art.39 pct.11 Cod de proceduă civilă, în speță – la Judecătoria Chișinău sediul Centru.

În speță, judecătorul de primă instanță refuzând în primirea cererii de chemare în judecată pentru temeiul regăsit la art.169 alin.1 lit.a) Cod de procedură

civilă - *cererea nu urmează a fi judecată în instanța judecătorească în procedura civilă,* avea îndatorirea legală să indice instituția sau organul jurisdicțional care ar avea competențe în soluționarea cererii. Or, așa precum rezultă din încheierea judecătorească reclamanta/recurenta este privată de judecarea cererii sale, în mod dublu: 1) pe de o parte, s-a refuzat în primirea cererii – *fiind o privare momentană*, 2) iar pe de altă parte a dispus ”se exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant împotriva aceluiași pârât și aceleași temeiuri” – *fiind o privare permanentă* și un drept ce nu poate fi promovat.

Potrivit jurisprudenței CtEDO3, drepturile trebuie să fie *„concrete și efective”* mai degrabă decât *„teoretice și iluzorii”*. Pentru ca dreptul de acces la instanță să fie unul efectiv, statele sunt obligate să permită persoanelor accesul la procedurile judiciare.

Recurenta, în calitate de investitor în Republica Moldova, este lipsită de mijloace legale în apărarea drepturilor în instanța judecătorească, drept care rezultă *expressis verbis* din contractul încheiat cu intimata. Această omisiune judecătorească, înfrânge și dreptul recurentei de a-și proteja investiția, proprietatea – garanții emanate de art.1 Protocol 1 CEDO.

În conformitate cu art.4 alin.1 Legea cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, investiţia poate avea formă de: drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile şi imobile, precum şi alte drepturi reale; orice drept acordat în baza legii sau contractului, orice licenţă sau autorizaţie acordată în conformitate cu legislația în vigoare, inclusiv concesiuni de cercetare, cultivare, extragere sau explorare a resurselor naturale; mijloace bănești; drepturi de creanţe monetare sau alte forme de obligaţii faţă de investitor ce au valoare economică şi financiară.

Solicită casarea încheierii judecătorești adoptată la 23.06.2023 de către judecătoria Chișinău sediul Centru, prin care s-a refuzat în primirea cererii de chemare depusă de ÎCS „Top Shop StudioModerna” SRL vs OOO „Studio Moderna” cu privire la încasarea sumei cu remiterea cauzei pentru examinare în fond.

În conformitate cu art.424 alin.(1) CPC, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art.427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată. Iar potrivit art.428 alin.(1) CPC, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne

irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Verificând legalitatea actului judecătoresc contestat, prin prisma argumentelor invocate în recurs, a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că recursul declarat de avocatul Tanase Oleg în interesele ÎCS„Top Sop StudioModern”SRL, este întemeiat și urmează a fi admis, din următoarele considerente:

Din înscrisurile anexate la materialele cauzei rezultă că, la 14 iunie 2023, ÎCS „Top Shop StudioModerna” SRL a depus cerere de chemare în judecată OOO „StudioModerna” privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru emisă la 23 iunie 2023, s-a refuzat primirea cererii de chemare în judecată înaintată de ÎCS „Top Shop StudioModerna” SRL către OOO „StudioModerna” privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a explicat că refuzul de a primi cererea de chemare în judecată exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri.

Instanța de recurs notează că în situația în care cererea de chemare în judecată nu întrunește exigențele prevăzute de lege, judecătorul, în dependență de caz, va întreprinde una din măsurile prevăzute de art. 169 CPC - refuză de a primi cererea, art. 170 CPC — restituie cererea de chemare în judecată sau de art. 171 alin. (1) CPC - nu va da curs cererii.

Potrivit art. 459 Cod de procedură civilă: (1) Instanţele judecătoreşti ale Republicii Moldova sânt competente, în condiţiile prezentului capitol, să soluţioneze litigiile civile dintre o parte a Republicii Moldova şi o parte străină sau numai dintre persoane străine. (2) Competenţa instanţelor judecătoreşti ale Republicii Moldova în judecarea cauzelor civile cu element de extraneitate se determină conform dispoziţiilor cap. IV, dacă prezentul capitol nu prevede altfel. (3) Instanţele judecătoreşti ale Republicii Moldova sânt competente să soluţioneze cauze cu element de extraneitate dacă pârâtul organizaţie străină are sediu sau pârâtul cetăţean străin are domiciliu în Republica Moldova. (4) Instanţa sesizată verifică din oficiu competenţa sa de a soluţiona cauza cu element de extraneitate şi, în cazul în care constată că nu este competentă nici ea şi nici o altă instanţă din Republica Moldova, refuză acceptarea cererii conform art. 169 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă sau încetează procesul conform art. 265 lit. a) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu dispozițiile art. 460 Cod de procedură civilă: (1) Instanţele judecătoreşti ale Republicii Moldova sânt competente să judece şi cauze cu

element de extraneitate dacă: a) organul de administrare, agenţia, sucursala, reprezentanţa persoanei străine are sediu în Republica Moldova; b) pârâtul are bunuri pe teritoriul Republicii Moldova; c) reclamantul în procesul cu privire la încasarea pensiei de întreţinere şi constatarea paternităţii are domiciliu în Republica Moldova; d) prejudiciul cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau prin o altă vătămare a sănătăţii ori prin deces a avut loc pe teritoriul Republicii Moldova ori reclamantul are domiciliu în Republica Moldova; e) fapta sau o altă circumstanţă ce serveşte drept temei pentru intentarea acţiunii în reparaţie a daunei cauzate unui bun s-a produs pe teritoriul Republicii Moldova; f) acţiunea decurge dintr-un contract a cărui executare, deplină sau parţială, trebuie să aibă loc ori a avut loc în Republica Moldova; g) acţiunea ce rezultă din îmbogăţirea fără justă cauză a avut loc în Republica Moldova; h) reclamantul în procesul de desfacere a căsătoriei are domiciliu în Republica Moldova sau cel puţin unul dintre soţi este cetăţean al Republicii Moldova; i) reclamantul în procesul privind apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei profesionale are domiciliu în Republica Moldova; j) în procesul privind protecţia în străinătate a proprietăţii intelectuale a unei persoane domiciliate în Republica Moldova, persoana este cetăţean al Republicii Moldova sau apatrid, iar prin convenţia părţilor nu s-a stabilit o altă competenţă; k) în procesul dintre persoane străine, acestea au convenit expres astfel, iar raporturile juridice privesc drepturi de care ele pot dispune în legătură cu bunuri sau interese ale persoanelor din Republica Moldova; l) prin lege sânt prevăzute şi alte cazuri.

(2) Dacă o instanţă judecătorească străină se declară necompetentă a soluţiona cererea înaintată de un cetăţean al Republicii Moldova, acesta o poate depune la o instanţă judecătorească competentă din Republica Moldova.

Potrivit art. 461 Cod de procedură civilă:(1) De competenţa exclusivă a instanţelor judecătoreşti ale Republicii Moldova sânt procesele cu element de extraneitate în care: a) acţiunea se referă la dreptul asupra unor bunuri imobiliare de pe teritoriul Republicii Moldova; b) bunul asigurat sau locul unde s-a produs riscul asigurat se află în Republica Moldova; c) pretenţiile decurg dintr-un contract de transport, iar transportatorii ori punctele de plecare sau sosire se află în Republica Moldova; d) procesul se referă la abordajul unor nave sau aeronave, precum şi la asistenţa ori salvarea unor persoane sau a unor bunuri în largul mării, dacă nava sau aeronava are naţionalitate moldovenească, ori locul de destinaţie sau primul port sau aeroport unde nava sau aeronava a ajuns se află pe teritoriul Republicii Moldova; e) nava sau aeronava a fost sechestrată în Republica Moldova; f) procesul are ca scop declararea insolvabilităţii sau orice altă procedură judiciară privind încetarea plăţilor în cazul unei societăţi comerciale străine cu sediu în Republica Moldova; g) la data depunerii cererii de desfacere, anulare sau declarare a nulităţii căsătoriei, precum şi în alte litigii dintre soţi, cu excepţia celor

cu privire la imobile din străinătate, ambii soţi domiciliază în Republica Moldova, iar unul dintre ei este cetăţean al Republicii Moldova sau apatrid.

(2) Instanţele judecătoreşti ale Republicii Moldova examinează cauzele în procedură specială dacă: a) solicitantul constatării unui fapt care are valoare juridică este domiciliat în Republica Moldova sau faptul a avut sau are loc pe teritoriul ei; b) persoana în a cărei privinţă se solicită încuviinţarea adopţiei, declararea capacităţii depline de exerciţiu (emanciparea), instituirea măsurii de ocrotire, încuviinţarea spitalizării forţate şi tratamentului forţat, efectuării examenului psihiatric, spitalizării în staţionarul de psihiatrie sau prelungirii termenului de spitalizare fără liberul consimţământ este cetăţean al Republicii Moldova sau are domiciliu în Republica Moldova; c) persoana în a cărei privinţă se solicită declararea dispariţiei fără veste sau decesului este cetăţean al Republicii Moldova sau a avut pe teritoriul ei ultimul domiciliu cunoscut şi de soluţionarea acestei probleme depinde apariţia de drepturi şi obligaţii pentru persoane fizice sau organizaţii cu domiciliu sau sediu în Republica Moldova; d) s-a depus o cerere de declarare a nulităţii unui titlu de valoare la purtător pierdut sau a unui titlu de valoare la ordin eliberat de o persoană fizică sau unei persoane fizice domiciliate în Republica Moldova ori eliberat de o organizaţie sau unei organizaţii care are sediu în Republica Moldova ori o cerere de restabilire în dreptul asupra lor (procedura de chemare); e) s-a depus o cerere cu privire la declararea fără stăpîn a unui bun mobil care se află pe teritoriul Republicii Moldova sau o cerere cu privire la declararea dreptului de proprietate municipală asupra unui bun imobil fără stăpîn amplasat pe teritoriul Republicii Moldova; f) cererea de constatare a inexactităţii înscrierii în registrul de stare civilă îndeplinite de organul Republicii Moldova priveşte un cetăţean al Republicii Moldova sau un apatrid; g) cererea urmăreşte contestarea unui act notarial sau a unui act emis de un alt organ al Republicii Moldova ori se referă la refuzul de a îndeplini un act.

(3) Competenţa instanţelor judecătoreşti ale Republicii Moldova stabilită în prezentul articol şi la art.460 nu se exclude prin faptul că acelaşi proces sau un proces conex a fost pornit în faţa unei instanţe judecătoreşti străine.

În corespundere cu art. 462 Cod de procedură civilă (1) Într-un litigiu civil cu element de extraneitate, părţile, înainte de pornirea procesului, pot schimba competenţa litigiului şi pot învesti o anumită instanţă cu competenţă jurisdicţională (prorogarea convenţională); (2) Competenţa jurisdicţională în cauzele cu element de extraneitate specificate la art. 40 Cod de procedură civilă nu poate fi schimbată la înţelegerea părţilor.

Raportând la caz prevederile enunțate, reieșind din constatările relatate, Colegiul statuează, că este neîntemeiat raționamentul instanței de fond privind refuzul de a primi cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „Top Shop

StudioModerna” SRL către OOO „StudioModerna” privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, reieșind din următoarele considerente:

*****la 01.10.2019 între ÎCS „Top Shop StudioModema" SRL din Republica Moldova, în calitate de agent, şi OOO „Studio Moderna" din Federaţia Rusă, în calitate de client a fost încheiat Contractul de intermediere *(în continuare Contract).*

Din analiza sumară a acestui act se constată că Contractul încheiat conţine elemente ale contractului de intermediere şi ale contractului de agenţie imobiliară.

Clauza contractuală regăsită în pct.8 din Contract, stabileşte că părţile au convenit ca orice chestiune apărută în legătură cu prezentul Contract să fie soluţionate în temeiul legislaţiei Republicii Moldova.

Potrivit pct.l din Contract, obiectul acestuia îl constituie prestarea serviciilor de *call centru* privind vânzarea de produse către clienţii OOO „Studio Moderna", care constau în:

- apelarea (apeluri de ieşire) potenţialilor cumpărători, folosind baza de date furnizată de client, recepţia apelurilor (apeluri de intrare) ale potenţialilor cumpărători, prin numere de telefon publicitare utilizate de client,
- preluarea comenzilor, colectarea datelor, confirmarea comenzilor pentru cumpărătorii clientului,
- prelucrarea acceptării comenzii,
- relaţii cu cumpărătorii clientului şi soluţionarea problemelor privind comenzile neîndeplinite prin poştă directă, examinarea reclamaţiilor, canalele de informare, proiectele speciale şi - soluţionarea problemelor în calitate de Serviciul Suport Clienţi (SSC),
- efectuarea funcţiilor privind Internet conect, furnizarea de informaţii generale cumpărătorilor clientului,
- prezentarea periodică a rapoartelor şi statistici către client în conformitate cu parametrii convenţi,

Conform materialelor cauzei rezultă că, având call center la adresa de sediu recurenta primește apelurile de telefon de la eventualii cumpărători, oferă informația solicitată, care *ipso facto* este reflectată în pct.1 al Contractului din 01.10.2019 – acestea fiind elemente care se circumscriu la criteriul locului executării obligațiilor contractuale. În timp ce beneficiari și solicitanți de informații furnizate de recurentă, inclusiv care apelează recurenta în Republica Moldova sunt alte persoane decât intimata, în calitate de debitor. Or, recurenta nu a formulat acțiune către beneficiarii informației furnizate de call center al ÎCS „Top Shop StudioModerna” SRL, ci către intimată căreia i-a profitat serviciile recurentei. Această stare de fapt a fost percepută eronat de către judecătorul de prim rang.

Colegiul conchide că, instanța de fond la emiterea încheierii supuse recursului nu a făcut diferență între locul aflării beneficiarilor serviciilor de

telefonie (call center) și locul prestării serviciului/executării obligațiilor contractuale.

Conform pct.1 din Contract, obiectul acestuia l-a constituit prestarea de către angajații ÎCS „Top Shop Studio Moderna" SRL a serviciilor de call center privind vânzarea de produse către clienții OOO „Studio Moderna". Realizarea obiectului contractual prin prestarea serviciilor de call center s-a realizat la adresa recurentei, unde se află angajații/personalul ÎCS „Top Shop Studio Moderna" SRL ce au fost implicați în îndeplinirea obiectului contractului și de unde, propriu-zis, s-a executat contractul dintre recurentă și intimată.

Conform prevederilor art.859 Cod civil (redacția actuală), corespondent cu art. art.573 Cod civil (redacția anterioară), se prevede că, dacă locul executării nu este determinat sau nu rezultă din natura obligaţiei, executarea urmează a fi efectuată la domiciliul sau sediul creditorului la momentul naşterii obligaţiei – în cazul obligaţiei pecuniare.

Din aceste texte de lege, raportate la contractul părților rezultă că locul de executare a obligațiilor contractuale este la sediul creditorului, în calitate procesuală de recurent/reclamant, materializate prin prestarea serviciilor de call center.

Prin urmare, recurenta este îndreptățită de a formula acțiune la instanța de la locul executării contractului, conform art.39 pct.11 Cod de proceduă civilă, în speță – la Judecătoria Chișinău sediul Centru.

În speță, judecătorul de primă instanță refuzând în primirea cererii de chemare în judecată pentru temeiul regăsit la art.169 alin.1 lit.a) Cod de procedură civilă - *cererea nu urmează a fi judecată în instanța judecătorească în procedura civilă,* avea îndatorirea legală să indice instituția sau organul jurisdicțional care ar avea competențe în soluționarea cererii. Or, așa precum rezultă din încheierea judecătorească reclamanta/recurenta este privată de judecarea cererii sale, în mod dublu: 1) pe de o parte, s-a refuzat în primirea cererii – *fiind o privare momentană*, 2) iar pe de altă parte a dispus "se exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant împotriva aceluiași pârât și aceleași temeiuri" – *fiind o privare permanentă* și un drept ce nu poate fi promovat.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, drepturile trebuie să fie *„concrete și efective"* mai degrabă decât *„teoretice și iluzorii"*. Pentru ca dreptul de acces la instanță să fie unul efectiv, statele sunt obligate să permită persoanelor accesul la procedurile judiciare.

Astfel, având în vedere cele menționate, Colegiul concluzionează că recursul este întemeiat, iar încheierea instanței de fond, este emisă cu aplicarea greșită a normelor de drept procedural şi în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Subsecvent, instanța de recurs notează că, în speță, încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată este lipsită de suport juridic, îngrădește accesul liber

la justiție garantat de art. 20 din Constituției și contrară art.6 CEDO care asigură dreptul la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și ținând cont de faptul că argumentele formulate în recurs s-au dovedit a fi fondate, deoarece încheierea primei instanțe este neîntemeiată, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru emisă la 23 iunie 2023, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu art. 426-427 CPC, Colegiul civil,

D e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Tanase Oleg în interesele ÎCS„Top Sop StudioModern”SRL.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 23 iunie 2023, emisă în cauza civilă nr. 2c-1553/2023, prin care s-a refuzat în primirea cererii depuse de ÎCS„Top Sop StudioModern”SRL de chemare în judecată a OOO„StudioModerna” privind încasarea datoriei, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului, judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii Ion Țurcan

Iurie Cotruță